

Entered as second-class matter, Dec. 6, 1907, at the post office at Chicago Ill. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Office: 587 So. Centre Ave.

Chicago, Ill., 2. febr.

Stev. (No.) 73.

KAJ NAM JE TREBA?

Kaj potrebujemo za vojno v danji sloveski družbi? Denar in et denar! Tako nekako je dejal...

Od blizo in daleč

Reakcionarna večina v ruski dumi je izključila poslance-socialista Pokrovskija iz dume, ker je protestiral, da je Avstrija ugrabila Bosno in Hercegovino...

Ali za ljudi se niso menili, kejski, so se rešitelji bolj brigali, da rešijo privatno lastnino. Zasutome-ljudje so morali vsled lakote imaj-žeje storiti grozno smrt. Rešite,alho ljev je bilo v izobilju, a imeli s toda drug nalog.

Serbija je radi ugrabljenja

Bosne in Hercegovine po Avstriji poslala vsem velevlastim protestno noto.

Nemškimi državljanom v rajhu

so sporočili milostno, da je Viljem nemški cesar in govornik razdelil svojo knjižnico v pet oddelkov.

Klečeplazne časnikarske duše

podpreni patriotje sporočajo takoj v svet, če kak kronan ali modrokrvn nenevič le zazdeha.

Ali v tretjem? Morda so v petem?

Najbrž pa nemški cesar kaj takega še ne čita. Njegove otročje govornice pričajo to!

Kapitalizem dela panike, socialistem

bo odpravil to, kar dela panike..

Ali ne bi bilo bolje, da bi zemlja

bila last vseh ljudi, kakor pa, da bi jo lastili le nekateri posamezni kapitalisti?

Trdi se, da delavec nima možganov

mi pravimo, da jih ima, le uporabiti jih časih prav ne zna; na volilni dan jih pa celo pusti doma.

Listu v podporo:

- W. Drnač, Steel, O. \$.25
Klub št. 10, Aurora, Ill. 1.75
Klub št. 15, Waukegan, Ill. 2.00
Wyo. 1.00
Anton Starman, Hudson, Wyo. 1.00
Wak. Starman, Hudson, Wyo. .50
John Tušek, Hudson, Wyo. .50
John Jereb, Rock Springs, Wyo. .50
Primož Kogaj, Cleveland, O. .50

Na Angleškem se sedaj n

nistri tako vozijo k sejam kot "sveti" Rusiji. Boje se žensk, zahtevajo volilno pravo za žensk in brezposelnih delavcev, ki morejo živi v zemljo.

Kristjan Rudovič je politični

begunc, tako je odločil tajnele Zdr. drž. Elihu Root, ki je inuje govoriti zadnje besedo v ti zadne-Zavedni delavci in vsi svoboumci-Američani, ki niso za skledo le-prodali svobodnih institucij je nagi republikli so zmagali, vrglimo ob tla pošast reakcije, ki je zo-pričela dvigati svojo temno in iko šastno glavo.

Rudovič je svoboden. To je bila

udarec za okrvavljenega car-dabatuško in vso rusko rabeljoje-druhal v fraku in blestečih ul-ormah, ki je že v duhu vidwas, kako jim bo ameriška republvico izročala politične begune-revade-cionarje, da jih bodo poten Rusiji pošiljali na natezalnic' so vislice. Zdaj so te nade šle žen-vodi!

Ameriško ljudstvo se je zdrapazo

in zaklicalo je trinogom v tel v siji: do tukaj in ne naprejmo-pri vrsti gre zasluga socialis do nemu časopisju v naši repub- da je ljudstvo pričelo misliti. Tske "Proletarec" je po svojih ski, ki ni močeh v družbi z drušvo-socialističnimi časniki pripotro-gel, da je Rudovič prost. azne socialističnega časopisja je tel v-tako močan, da so slednjič do- nekteri-mesčanski časniki moratu-pisati, naj se Rudoviča ne izere-ruskim-biričem. Kot sociandje nismo ponosni na svoje deloštosti nismo drugega storili kot svopa-in v vodi!

Ali slučaj Rudoviča nas uč

odprto, da ljudstvo lahko vse doseže, če je složno in če ima ob svoji strani časnike, ki niso na prodaj kot vlačuge ob cestnem voglu.

Zopet nesreča v premogo-

kopu. Brzovaj poroča, da je eksplozija v rovu Boswell, Somers-est okraj Pa. ubila dva premo-garja, dvajset pa zaslula.

Zdaj bodo kapitalistični listi

zopet modrovali, kdo je zakrivil nezgodo. Ej, kdo drugi kot kapitalistični sistem. To je jasno in ta zaključek se lahko doseže brez modrovanja, ako se hoče povedati resnico.

Zdaj imamo v Chicagi po u-

radnem izkazu 15 tisoč več ne-grečnih dehovnic baginje Venere

Sveži kruh in fino pecivo dobite vedno v hrvatsko-slovenski pekarni

Curiš i Radakovič 623 So. Throop Street VOZI TUDI NA DOM CHICAGO.

M. Lacković in Fr. Smetko 378 West 18th St., Chicago MODERNO OPREMLJENA SLOVENŠKA TRGOVINA Z JESTVINAMI (GROČERLIJA.)

Najboljši riž, kava, čaj, moka itd., sploh vsakovrstno domače in prekomorsko blago vedno sveže po najnižji ceni na prodaj.

Joseph Kratky, 575 W. 17th St., Chicago, Ill. izdelovalec najfinjših cigar vsake vrste. Na debelo in drobno.

Fino Opremljena Gostilna z najboljšimi pijačami kakor z Atlas in Pilsen pivom, vinom in raznovrstnimi likerji, dalje s smodkami in prostim "lunchom". Zastopstvo najboljših parobrodskih črt; prodaja parobrodskih listkov in pošiljanje denarja v staro domovino. Postrežba točna in solidna.

Mohor Mladič Novi prostor: 583 So. Centre Ave. vogel 18th St. Chicago, Ill.

M. A. Weisskopf, M. D. Izkušen zdravnik. Urađuje od 8-11 predpoldne in od 6-9 zvečer. 885 So. Ashland Ave. Tel. Canal 476 Chicago, Ill.

Hermankovi praški so najboljše zdravilo za glavobol in neuralgijo. Ustavijo bolečine v 15 minutah. Cena 25 centov. J. C. HERMANEK, lekarnik, 585 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Valentin Potisek GOSTILNICAR 1237-1st St., La Salle, Ill. Toči vse, gostilni podrejene pijače inse priporoča rojakom za obilen obisk. Postrežba točna in solidna.

Pozor Rojaki Slovenci! Prevel sem na novo opremljeno gostilno "TRIGLAV" od brata Mohorja.

John Mladič, 617 So. Centre Av., Chicago, Ill.

KUPUJTE PRI Albert Lurie Co., 567-69-71-73 Blue Island Ave. CHICAGO, ILL.

Velika trgovina z mešanim blagom. dan. JENO

Delničarji Jugoslavne delavske tiskovne družbe, pozor! Prosi se vse delničarje, naj ko mogoče odglasujejo novobornike in naj glasovnice odpošljejo na "Proletarec". To je treba storiti čimprej. To je se v poročilu, ki se pošilja Springfield navede tudi novbor družbe za leto 1909. pa Vodstvo Jug. del. tisk. d. Chicago, Ill.

POZOR! Mogoče kdo misli, da v Chicagi ni dobili tačega mesa kot v starim domovini. Ampak to je zmoti! Pri meni se dobi: domače klobase, domače suho meso, žive kokoši čiste kokoši in meso vse vrste. Cene najnižje, blago najbolje. MIHAEL LACKOVIČ, 376 W. 18th St., Chicago.

Slovencem in Hrvatom! naznanjamo, da izdelujemo raznovrstne obleke, po najnovejšem kroju. Unijako delo; trpežno in lično. V zalogi imamo tudi razne druge potrebščine, k epa. daji v delokrog oprave — oblek. Pridite in ogledajte si našo izložbo. Z vsem spoštovanjem J. J. DVORAK & CO. UNION CLOTHIERS-TAILORS 598-600 BLUE ISLAND AVE.

GOSTILNA, dobro in vedno preskrbljena z najboljšimi pijačami, unij-skimi smodkami in prostim prigrizkom. Dvorane, za društvenene seje, svatbe, zabavne večere, veselice itd. Potujoči rojaki vedno dobro došli. Priporočam se vsem v mnogobrojen obisk Frank Mladič 587 SO. CENTRE AVE., CHICAGO, ILL.

Vsakdo SE VESELI LEPE SLIKE Mi vemo, da smo vstanu izdelati take slike, da jih boste veselili Vi in Vaši prijatelji. Wiltre je izkušen fotograf. Sedaj smo v položaju fotografirati ob večerih, s pomočjo električnih azrnice z najboljšim vspehom. 391-393 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO. TELEFON CANAL 287. USTANOVLJENO 1883.

Slovinci Pozor! Ako potrebujete obleke, klobuke, srajce, kravate, ovratnike ali druge potrebne reči za moške -- za delavnik i praznik, tedaj se oglasite pri meni, kjer lahko govorite v svojem materinem jeziku. Čistim tudi stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni. JURAJ MAMEK, 581 Center Avenue, blizo 18. ul., Chicago

ZEMANOVO "GRENKO VINO", je najboljše zdravilo svoje vrste, izvrstno sredstvo proti boleznim želodca, črev in ledvice, čisti kri in jetra. NEPRESEGLJIV LEK ZA MALOKRVNE ŽENE IN DEVOJKE. Izdelano iz najboljšega vina in zdravilnih zelišč. ZEMANOVA "TATRA", želodečni grenček. Tatra je izdelana iz zdravilnih zelišč tatranskega gorovja, zdravi živčne slabosti, podpira lahko prebavo želodčev in se je dobro obnesla proti bolestim revmatizma. Dobiti v vseh slovanskih salunih kakor tudi pri izdelovalcu teh najboljših zdravil. Prodaja na debelo in drobno najboljša Californijska vina. B. ZEMAN, 777 Alport Street, Chicago, Ill.

ALOIS VANA — izdelovatelj — sodovice, mineralne vode in raznih neopojnih pijač. DR. F. J. PATERA Ordnuje: na severozah. voglu ASHLAND IN MILWAUKEE AVE. od 12. do 3. ure popol.; od 7. do 8. ure zvečer v pondeljkih, torekih, in srbtrkih in petkih. Telefon Canal 180. 82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

ni za koristi delav-
skega ljudstva. Delav-
ci so opravičeni do
vsakega kar producirajo.
—
his paper is devoted
to the interests of the
working class. Work-
ers are entitled to all
that they produce.

PROLET

Entered as second-class matter, Dec. 6, 1907, at the post office
at Chicago Ill., under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Office: 587 So.

Stev. (No.) 73.

Chicago, Ill., 2. febr

KAJ NAM JE TREBA?

Kaj potrebujemo za vojno v da-
nji človeški družbi? Denar in
tudi denar! Tako nekako je dejal
grof Montecuculi pred leti,
ko je še danes pribita resnica.
To so delavci v vseh bojih to
okraj oceana že skusili nešteto-
t. Denar je potreben občesu-
vke, denar je potreben za na-
modernega delavškega orož-
isidajo dobrih delavskih časni-
in knjig.

Neustrašene delavske voditelje
adne zveze rudarjev in plav-
jev. (W. F. of M.) Moyera,
Wooda in Pettibona bi bili o-
gli, dasi niso pokrivali nobene-
zločina, ako bi ne bili delavci
ovali lepo svoto za obrambni
ad.

Denar je torej v današnjem so-
nem boju med delavci in ka-
listi najboljše sredstvo za na-
dobrega duševnega orožja.
še nekaj drugega je treba med
avci, ako hočemo izvojevati
ago nad kapitalisti še v priho-
je. To je solidarnost. Delavci
rajo biti tudi solidarni, drug z
ngim, ako nočejo, da jih bo tla-
kapitalistična peta. Potrebu-
o torej denar in solidarnost in
et solidarnost in denar.

Organizirani slovenski delavci
Ameriki smo si nabavili dobro
ože za boj s kapitalisti. To oro-
je "Proletarec", kterega pa
moremo le takrat vtihteti vspeš-
proti vsem zakletim sovražni-
m delavcem, ako ga vsi sloven-
delavci, ki se zavedamo, da je
našnja človeška družba krivič-
solidarno podpiramo gmotno
duševno.

Ali zavedni in organizirani slo-
venski delavci vemo, da je "Pro-
torec" dandanes neobhodno po-
ben, da smo brez njega nič. Tse
se zavedamo!

Ali zavedati se nam je treba, da
vamo to naše orožje tudi pove-
li in dati mu tako trdno pod-
o, da ne pojdemo nikdar več
zaj.

Zato je pa treba denarja in soli-
dnosti!

Kedar to dosežemo, potem smo
epričani, da bo "Proletarec"
malu to za slovenske delavce in
le obrtnike v Ameriki, kar so
rdeči Prapor", "Delavski List"
"Naprej" za slovenske delav-
kmete in male obrtnike v star-
movini.

Slovenski delavci v stari domo-
ni s svojimi pičlimi plačami
j nam bodo za zgled. Posnemaj-
o jih in nasprotniki delavcev
do utihnila in vseh voglih, po-
rili se bodo v luknje kot podga-

Lepe besede nam ne pomagajo
e, ako z dejanji ne dokažemo, da
o res za stvar, da smo za svoje
epričanje pripravljeni dati vse.
Sodrug, agitatorji na delo!
ačilo ne bo izostalo, doživeli bo-
mo lahko še prve žarke solnea
obode — socializma, ako vsi sto-
mo svojo dolžnost.

Torej na delo!

Kapitalizem dela panike, social-
m bode odpravil to, kar dela pa-
ke.

Ali ne bi bilo bolje, da bi zemlja
la last vseh ljudi, kakor pa, da
jo lastili le nekateri posamezni
kapitalisti?

Trdi se, da delavec nima mož-
n; mi pravimo, da jih ima, le
orabiti jih časih prav ne zna; na
blilni dan jih pa celo pusti doma.

Listu v podporo:

os. Drnač, Steel, O.	\$ 25
lub št. 10, Aurora, Ill.	1.75
lub št. 15, Waukegan, Ill.	2.00
gnac Bozovičar, Hudson,	
Wyo.	1.00
nton Starman, Hudson,	
Wyo.	1.00
ak Starman, Hudson,	
Wyo.	.50
ohn Tušek, Hudson, Wyo.	.50
ohn Jereb, Rock Springs,	
Wyo.	.50
rmož, Kogoj, Cleveland, O.	.50

Od blizo in daleč

—Reakcionarna večina v ruski
dumi je izključila poslanca-socia-
lista Pokrovskija iz dume, ker je
protestiral, da je Avstrija ugra-
bila Bosno in Hercegovino in ker
je očital ruski vladi, da je zakri-
vila klanje Armencev leta 1895 v
Carigradu. Glede klanja Armen-
ceev je izjavil Pokrovskij, da ima
uradne dokumente v svojih rokah,
s kterimi lahko dokaže, da govori
resnico. Prišel je čitati dokument
za dokumentom. Nakrat so ga
vladni hlapci prekinili: "To je
napačno, krivo! Pokrovskij je pa
mirno dejal, to ni napačno, to so
tajni vladni dokumenti s podpi-
som carja. Dalje ni prišel. Vladni
hlapci so ga iztirali iz zborovalne
dvorane. Komaj se je to zvršilo,
so vsi socialistični poslanci vstali
kot en mož in zapustili dvorano,
kar je provzročilo, da zbornica ni
bila več sklepčna.

—Serbija je radi ugrabljenja
Bosne in Hercegovine po Avstriji
poslala vsem vevlastim protest-
no noto.

Serbija zahteva autonomijo za
Bosno in Hercegovino in za sebe
teritorialno odškodnino v južni
Bosni.

Iz tega ne bo nič. Že enkrat smo
povedali, da se močan ropar ne
ozira na zahteve slabejšega.

—Nemškimi državljaniom v raj-
hu so sporočili milostno, da je Vi-
ljem nemški cesar in govornik raz-
delil svojo knjižnico v pet oddel-
kov.

Oddelki so:

1. oddelek vojaški spisi.
2. oddelek mornarsko tehnični spisi.
3. oddelek zgodovina starega veka.
4. oddelek arhitektura.
5. oddelek leposlovje.

Pošteni kronist še poroča, da
sta prva dva oddelka najboljširnej-
ša.

V katerem oddelku so neki
knjige o državnem znanstvu, o
socialni politiki in o pravu Ali so
morda v prvem ali drugem oddel-
ku? Ali v tretjem? Morda so v
petem?

Najbrž pa nemški cesar kaj ta-
kega še ne čita. Njegove otroče
govorance pričajo to!

—Klečeplazne časnikarske du-
še, podrepni patriotje sporočajo
tako v svet, če kak kronan ali
modrokrvn nenevič le zazdeha.

Vsled tega smo zvedeli, da je
nemški cesar Viljem zadnjič na
sprehodu v zverinjaku našel sraje-
co, katero je oddal na policiji.

Vestni in klečeplazni poročeval-
lec je tudi povedal, da je bila
srajca čista, oprana in zlikana.
Nemški cesar vendar ne more po-
birati umazanih srajc, katero je
kakšen bosjak slekel za plotom,
da se reši nagajivih živalic. Če ce-
sar najde srajco, mora biti čista,
oprana in zlikana.

Zakaj neki klečeplazne duše in
bizantinci tako veselo in podrob-
no poročajo o najmanjšem de-
janju kakšnega vladarja? To vpra-
sanje je opravičeno in podučno,
ako o njem, premišljujemo resno.

To vprašanje nam razkriva psi-
hologijo podanikov v monarhi-
stičnih državah. Koliko so morali
prestati podaniki v monarhistič-
nih državah tekom minulih stote-
tij, ako se veselo, če vladar to
zvrši, kar bi zvršil vsak pošten
človek v enakem slučaju?

V resnici pa razumejo bizantinci
in klečeplazci bolj fino zvršiti
hudodelstvo razžalenja veličan-
stva kot najhujši prekuh.

—Minoli teden so v Mesini re-
šili še živlega človeka iz podrtin.
To dokazuje, da je po potresu ži-
velo še mnogo ljudi pod razvali-
nami in da bi bili lahko rešili
mnogo ljudi, ako bi si bila vlada
kolikerkaj prizadjala rešiti ljudi iz-
pod razvalin.

Ali za ljudi se niso menili, ke-
so se rešitelji bolj brigali, da re-
šijo privatno lastnino. Zasuti
ljudje so morali vsled lakote iz-
žeti storiti grozno smrt. Rešite-
lji je bilo v izobilju, a imeli s
drug nalog.

Rešitelji so delali dnove, da s
odkopali blagajno talijanske bar-
ke v Mesini, dasi je bila zgraden
iz tvarine, kateri tatovi in ogenj
niso kos, dasiravno so poleg nji
ponesrečeni klicali na pomoč.

Ako bi vojaki reševali ljud-
mesto, da so stražili lastnino in
odkopavali malika — denar, bi
bil marsikteri brat-človek še živ
ki je žalostno poginil pod grob-
ljami kamenja, opeke in peska.

Ta akt nam odkriva odprt
vso brezsrčno bestialnost dana-
nje kapitalistične človeške druž-
lastnina je več, kot človešk
življenje. Ali ima taka človešk
družba še pravico govoriti
nrvnosti in kulturi?

Ne!!!

—Na Angleškem se sedaj
ministri tako vozijo k sejам kot
"sveti" Rusiji. Boje se žensk,
zahtevajo volilno pravo za žensk
in brezposelnih delavcev, ki
morejo živi v zemljo.

Dne 26. jan. t. l. 20 so se pelj-
ministri v zaprtih kočijah na se-
Ob kočijah so jezdile močne str-
že in na ulicah so stražili moč
policajski kordoni. Ko je dospel
zadnja kočija, je policija zap-
ulico Downing. Vzle policajski
mu kordonu se je približalo
tisoče brezposlecev, kočijam,
so klicali: "Dajte nam delo
hrano!"

Brezposleci so dosegli svoj
men!

—Kristjan Rudovič je politič-
begunec, tako je odločil tajni
Zdr. drž. Elihu Root, ki je im-
govoriti zadnje besedo v ti zade-
Zavedni delavci in vsi svoboum-
Američani, ki niso za skledo le
prodali svobodnih institucij
naši republiko so zmagali, vrgli
ob tla pošast reakcije, ki je zo-
pričela dvigati svojo temno in
šastno glavo.

Rudovič je svoboden. To je h
udarec za okrvavljenega car-
batjuško in vso rusko rabelje
druhal v fraku in blestečih u-
formah, ki je že v duhu vide-
kako jim bo ameriška republ-
izročala politične begune-revo-
cionarje, da jih bodo poteni
Rusiji pošiljali na natezalnice
vislice. Zdaj so te nade šle
vodi!

Ameriško ljudstvo se je zdr-
lo in zaklicalo je trinogom v
siji: do tukaj in ne naprej
prvi vrsti gre zasluga social-
nemu časopisju v naši repub-
da je ljudstvo pričelo misliti. T
"Proletarec" je po svojih skr-
nih močeh v družbi z drug
socialističnimi časniki pripo-
gel, da je Rudovič prost.
socialističnega časopisja je
tako močan, da so slednjič
nekteri meščanski časniki me-
pisati, naj se Rudoviča ne iz-
ruskim biričem. Kot soeie
nismo ponosni na svoje delo
nismo drugega storili kot svo-
dolžnost.

Ali slučaj Rudoviča nas uč-
odprto, da ljudstvo lahko vse do-
seže, če je složno in če ima ob-
svoji strani časnike, ki niso na
prodaj kot vlačuge ob cestnem
vogu.

—Zopet nesreča v premogo-
kopu. Brzojav poroča, da je
eksplozija v rovu Boswell, Som-
set okraj Pa. ubila dva premo-
garja, dvajset pa zaslula.

Zdaj bodo kapitalistični listi
zopet modrovali, kdo je zakrivil
nezgodo. Ej, kdo drugi kot kapi-
talistični zistem. To je jasno in ta
zaključek se lahko doseže brez
modrovanja, ako se hoče povedati
resnico.

—Zdaj imamo v Chicagi po u-
radnem izkazu 15 tisoč več ne-
srečnih duhovnic boginje Venere

v vodi!
Bog, ki pusti na milijone
vsaki dan stradati, da nekater
ve v zadovoljstvu in zasuti v
gatstvo, tak bog ni pravičen
neskončno usmiljen; tak bog
se moral abolirat.

Delničarji Jugosli delavske tiskovne družbe, pozor!

Prosi se vse delničarje, naj
ko mogoče odglasujejo nove
bornike in naj glasovnice
odpošljejo na "Proletarca".
To je treba storiti čimpre-
to, da se v poročilu, ki se po
Springfield navede tudi nov
bor družbe za leto 1909.

Vodstvo Jug. del. tisk. d

Mutilated

Vabilo

na maškaradni bal

katerega priredi

Društvo Slovenija št. 44

C. S. B. P. J.

v soboto večer dne 13. februarja 1909 v Narodni dvorani 587 So. Centre Ave.

14 nagrad v vrednosti \$150.00
bo razdeljenih med najlepše maske.

Začetek ob 8 uri. Vstopnina 25c. za osebo.

Vabilo na domačo zabavo,

ktero priredi

DRUŠTVO "SLOVENSKI DOM", št. 86

S. N. P. J.

na severni strani Chicage v dvorani št. 357 Grand Av. & Ada St., v nedeljo, dne 7. februarja 1909.

Začetek ob polu treh popoldne. Preskrbljeno je za najboljšo zabavo. Rojaki, nikarte je zamuditi. Rojaki iz West-side naj vzamejo Centre ave karo, s katero se naj peljejo do Grand Ave. Od tam se treba iti tri bloke proti zapadu (west); ravno nasproti dvorane se nahaja "Nickel Theatre", tako da bo lahko najti prostor.

VSTOPNINA PROSTA. — PRIDITE GOTOVO.

Rabite premog?

To vam najboljšje in najhitrejše preskrbi

Rabite drva?

Frank Udovič,
EKSPRESMAN

Ali se selite?

539 W. 18th street
CHICAGO, ILL.

Prevaža pohištvo, premog, drva in drugo. Oglasite se pri njem.

Splošna prodaja!

Ta mesec si prihranite 25%
na čevljih in robarjih pri

KAPPERS,

velika trgovina za obučo

West 18th St., cor. Wood St.
CHICAGO, ILL.

Zdravljenje v 5 dneh

brez noža in bolečin

Varicocele, Hydrocele (RAZŠIRANJE ŽIL)

Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicocele, Stricuri. Dalje ozdravim nalezljivo zastrupljenje, živčne nezmožnosti, vode-nico in boleznit tiščočih se možkih.

Ta prilika je dana tistim, ki so izdali že velike svote zdravnikom ne da bi bili ozdravljeni in moj namen je, pokazati vsem, ki so bili zdravljeni od tucatov zdravnikov brezuspešno, da posedujem le jaz edino sredstvo, s katerim zdravim vspešno.

Za nevspešno zdravljenje ni treba plačati—le za vspešno. Ozdravim pozitivno želodečne bolezni, pljučna, na jetrih in ledvicah ne glede kako stara je bolezen.

Tajne moške bolezni zdravim hitro, za stalno in tajno. Živčene onemoglosti, slabost, zguba kreposti, napor, zastrupljenje in zguba vode. Pljuča, naduho, Bronchitis, srčne bolezni in pljučne zdravim z mojo najnovejšo metodo. ... **Zenske bolezni** v ozadju, beli tok in druge zdravim za stalno. —Zastrupljenje in vse druge kožne bolezni kakor prišče, ture, garje, oteklina.—Močni tok in druge bolezni. **Preišče in svetuje zastoj.**

DR. ZINS, 41 SO. CLARK ST., CHICAGO. (Med. Randolph in Lake St.)

Uradije: od 8 ure zjut. do 8. ure zvečer. V nedeljo: od 9 ure zjut. do 4 ure pop.

Vedno pri rokah.

Zdravnik je mogoče daleč od Vas, toda ako imate doma staro in vredno nemško domače zdravilo

Dr. RICHTERJEV

Sidro Pain Expeller,

zamorete se vedno boriti tudi proti hudim napadom reumatizma, neuralgije, prehlajenja, boleznit v prsih in hrbtu. Ono ima 35letni rekord svojega vspeha.

Brez varnostne znamke "sidro" ni pravo. 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

POZOR! SLOVENC! POZOR! SALOON

s modernim keglijščem

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne pijače ter unijake smodka. Potniki dobe čedno premo-dišče za nizko ceno.

Postrežba točna in izborna. Vsem Slovencem in drugim Slovanom se toplo priporoča

MARTIN POTOKAR,
564 SO. CENTER AVE., CHICAGO

Pozor Slovenci!

FRANK STASNY,
gostilničar,

na vogalu Pauline in 21te ceste, N. W. Corner,

toči izvrstno pivo, dobro whisky in prodaja najboljše smodka. Kdor se oglasi enkrat, ta pride zopet.

Dr. W. C. Ohlendorf,

Zdravnik za notranje bolezni in ranocelnik.

Izdravniška preiskava brezplačno četi je le zdavila, 647 in 649 Blue Ave., Chicago. Za dne ure: Od popol. Od 7 do 9 zvečer. Izen O živeči bolniki naj piše sloven

Prodaja cigare na škaliže. Na se izvršuje točno.

1210 So. Albany Av., Chicago

Aka hočeš dobro naravno vino oglasi se pri

JOS. BERNARDI

620 Blue Island Avenue

Telefon Canal 842

Pri njemu dobiš najboljša kalli ska in importirana vina.

I. STRAUER

URAR

336 W. 18th St., Chicago

Ima večje zalogo ur, veriže, nov in drugih dragotin. Izvršuje vsakovrstna popravila v tej strozelo nizki ceni.

Obiščite ga!

Franc Kvasni

Trgovina z železnino, raznim o in pohištvo. Popravila peči.

643-645 W. 18th St. Chicago, Ill.

Najbolje in neje obuvalo pri

John Klo

631 Blue Island CHICAGO

Sprejema tu pravila.

NOVA SLOVENSKA GOSTI

pri FRANC CECH

Rojakom v Chicagi naznanj sem zopet odprl svoj novi sal kterm točim vedno sveže pivo, vino itd. Dobre smotke na ra Imam tudi prostorno dvorano selice, svatbe, zabavne večere i poročam se v obili obisk.

S spoštovanjem

FRANC CECH,

568 So. Centre Ave.

Halo, Johnny

Kje si pa bil včeraj? Saj veš kjer je največ zabave. Ali še da je največ zabave v GOSTIL

John Košiče

590 So. Centre Ave., Chicago

Jože Sabat

advokat in pravni zastopnik v skih in civilnih zadevah.

Pišite slovenski!

1628-1638 Unity Building

79 Dearborn St., Chicago

Res. 5155 Prairie Ave.

Phone Drexel 727L.

Leopold Sal

ODVETNIK

v kazenskih in civilnih m

Auto Phone 6065.

Office Phone Main 3065

Residence Phone Irwin

URAD: 27 METROPOLITAN

Severozap. -ogal Randolph

in La Salle ulice

Stanovanje: 1217 Sheridan St.

Pristno domače

CATAWA 70-

BELO VINO

RDECE VINO

RDECE STARO VINO

RMENO VINO

Posoda prosta. Te cene vs jemaleem od 50 galonov napr kot 50 galonov se ne pošilja. šiljam proti predplačilu ali po po vsi Ameriki.

Priporočam se rojakom tudi moje lepo urejeme gostilno s pijačami in z vedno pripravlj stim prigrizkom.

Za dobro in točno postrebi tudi za pristnost vina jamdim

JOSIP ZALOKA

899 Edison Road N. E., Chic

Mutilated

Ali se vam dopade hrana?

Večkrat naletimo na ljudi, ki imajo dober apetit a kljub temu se jim hrana ne dopade. Ne stori jih močnejših; takoj po jedi so spet lačni. Tako stanje ni zdravo, kajti najpotrebnejši deli hrane zapuščajajo telo, ne da bi mu koristili. To je dokaz, da so prebavljalni organi preslabi, da bi prebavili in odpravili jed. Ojačiti jih morate torej s Trinerjevim, ameriškim, zdravilnim, grenkim vinom, katero pomaga zoper ozdravljive bolezni v želodecu in drobu. To vino bo pomoglo prebavljalnim organem do rednega delovanja, in tako vam pride veselje do jedi. Naredi čisto kri, močne živec in elastične mišice. Vživajte ga v vseh slučajih kadar vam oslabi apetit, kadar izgublajte niso in težo in kadar se počutite trudne brez vzroka. V lekarnah. Jos. Triner, 616-622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

DOPISI

Rock Springs, Wyo.

Dragi Proletarce: — Namenil sem se napisati par besedij iz našega kraja. Pred jednim mesecem sem videl dopis iz našega kraja v nekem slovenskem dnevniku. Dostihičnik je hvalil, kako dober zaslužek je tukaj. Pozabil pa je z vgljedom pokazati — zakaj? Ker bi potem kmalu ljudje razumeli, kako je v resnici s tistim dobrim zaslužkom. Torej poglejmo malo ta dober zaslužek. Kompanija plača 26 ct. od tone tistim kateri ga nakladajo. Tisti, ki delajo s pikom, dobe na visokem premogu 54, na nizkem pa 63 centov od tone. Is tega lahko vsak preračuna, kakšen je zaslužek v resnici. Dela se vsak dan ampak zasluži se malo. Tudi delo se dobi težko to pa zato, ker je preveč ljudi. Naj torej razni slovenski listi ne pisarijo o dobrem delu, ampak o izrabljanju delavcev; pošiljam ti celoletno naročnino in pa nekaj v podporo lista, ker je Proletarce v resnici edini delavski list, kateri se bori za nas delavce.

John Jereb.

Viriden, Ill.

Novo leto je nastopilo. Marsi-ko se ga je veselil misleč, da pri-neso boljše čase. No — leto je res novo, razmere so pa ostale kot so bile prej. Ta izprememba ne po-meni torej nič posebnega v navad-nem življenju, pač pa pomeni mnogo v časnikarskem. Z novim letom poteče navadno naročnina in treba je gledati, da se dobi do-voľj naročnikov za novo leto. Tre-ba se je torej prav tako boriti za

ke in se prav škodoželjno smeje tej neprevidnosti.

Jaz čitam in čislam, oba lista, Proletarca in G. S. — seveda sva-cega sodim po njega zaslugi in čti-vu, kar je za koristi slovenskega proletarjata v Ameriki.

Uredniki G. S. predbacivajo po-dpore Proletareu in zaničevalno pišejo, češ saj je dolžan. Jaz sve-tujem Majerju in Kondi naj bode-ta tiho v bodoče; kajti stem ne ka-žeta nobene izobrazbe, pač pa le zavist in ne svobodomiselnost.

Vsak otrok lahko sprevidi, da je počenjanje od strani G. S. zlo-bno in neznačajno; pa naj bo po-tem že kakor hoče in kar hoče!

Svobodomislec ne delajo tako! Če ne bo G. S. upošteval mojega svarila glede podpore za Proletar-ca — bom jaz primoran nekaj ne-ljubega povedati ljudem okoli Gl. Svob.

Da bi Glas S. kritiziral čtivo "Proletarca" je naravnost smeš-no in otročeje; da razumejo zelo malo o svobodomiselnosti in soci-jalizmu, to menda ne bo tajil Ma-ger ne Konda. Prelahki so v znan-stvu uredniki okoli "G. S." — Ne-rečem, da Gl. S. ni za grobo delo, za tesati grče — ampak finega o-rodja ni tam in zato niso zmožni ničesar "sfinišati."

Jaz bi enemu in drugemu t. j. Majerju in Kondu priporočal, naj pridno čitajo Proletarca, da se kaj iz njega naučijo — sosebno naše-ga slovenskega jezika naj se prid-no učita, da ne bo list pisan v ti-sti zakotni kranjsčini, ki se jo je že davnaj vsak otrešel.

Glas S. ne sme prav nič zavidati Proletarca, če je bolji od G. S. — pa če je G. S. prav starji list; Pro-letarce je ponos slovenskemu na-rodu v Ameriki in slovenski de-lavci morajo biti hvaležni, da ga

vrjamejo, kar piše njih glasilo "Slovenec".

Do zdaj je bila vsa slovenska javnost prepričana, da je edino kranjska deželna vlada odgovor-na za brutalni čin soldateske 20. sept. m. l. Deželni predsednik Schwartz pa pravi, da je župan Hribar prišel na večer 19. septem-bra 1908 ves razburjen k njemu in ga naprosil za vojaško pomoč, ker je bila njegova policija pre-slaba...

Hribar, veliki Slovan, veliki narodnjak (!), vodja slovenski, župan napredne in bele Ljubljane — je dal streljati na svoje some-ščane, na svoje rojake!!! O, maj-ka Slovenija, pokrij si lice! Lahko je tudi, da Schwartz laže — toda lahko je tudi resnica, in ni li morda Schwartz nalašč čakal deželnega zbora, da bo bomba učinkovala toliko silnejše???

Komedija, narodna komedija na Kranjskem, ktera se odigrava v znamenju slogaške politike, v znamenju dr. Tavčarjevega polju-bovanja škofovih, maziljenih prstov, v znamenju narodnega žalovanja, odkar je po krivdi ko-medijantov vojaška zver raztrga-la dvoje mladih življenj v Ljub-ljani. — ta narodna komedija zdaj leze v svoj poslednji akt.

(Dramaturg v Clevelandu, kte-ri je na svoje oči gledal svojo "Krvavo noč v Ljubljani", mora sedaj vsekakor spremeniti snov svoje igre in dati "velikemu" Ivanu Hribarju drugačno vlogo, ako hoče, da bo stvar odgovarja-la resnici.)

Stranka

Ameriški socialisti proti esperantu

Sveži kruh in fino pecivo dobite vedno v hrvatsko-slovenski pekarni

Curiš i Radaković

623 So. Throop Street

Vozí tuđi na dom CHICAGO.

M. Lacković in Fr. Smetko

378 West 18th St., Chicago
MODERNO OPREMLJENA SLOVENSKA TRGOVINA Z JESTVINAMI (GROCERLIJA.)

Najboljši riž, kava, čaj, moka itd., sploh vsakovrstno domače in prekomorsko blago vedno sveže po najnižji ceni na prodaj.

Na zahtevo razvažam blago tud na dom, za kar nič ne računim.

Joseph Kratky,

575 W. 17th St., Chicago, Ill.

Izdelovalec najfinjših cigar vsake vrste.

Na debelo in drobno.

Fino Opremljena Gostilna

z najboljšimi pijačami kakor z Atlas in Plizen pivom, vinom in raznovrstnimi likerji, dalje s smodkami in prostim "lunchom".

Zastopstvo najboljših parobrodskih črt; prodaja parobrodskih listkov in pošiljanje denarja v staro domovino.

Postrežba točna in solidna.

Mohor Mladič

Novi prostor:

583 So. Centre Ave.

vozel 18th St. Chicago, Ill.

M. A. Weisskopf, M. D.

Izkušen zdravnik.

Uraduje od 8—11 predpoldne

in od 6—9 zvečer.

885 So. Ashland Ave.

Tel. Canal 476 Chicago, Ill.

Hermankovi praški

so najboljše zdravilo za glavobol in neuralgijo.

Ustavijo bolečine v 15 minutah.

Cena 25 centov.

J. C. HERMANEK, lekarnik,

585 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Valentin Potisek

GOSTILNICAR

1237-1st St., La Salle, Ill

Toči vse, gostilni podrejene pijače inse priporoča rojakom za obilen obisk. Postrežba točna in solidna.

Pozor Rojaki Slovenci!

Prevzel sem na novo opremljeno gostilno "TRIGLAV" od brata Mohorja.

Točim sveže pivo, domače vino in druge raznovrstne pijače, na razpolago imam moderno keglisče in potujočim vedno pripravljeno prenočišče.

Postrežba točna in solidna. Priporočam se za obili obisk.

John Mladič,

617 So. Centre Av., Chicago, Ill.

KUPUJTE PRI-

Albert Lurie Co.,

567-69-71-73 Blue Island Ave.

CHICAGO, ILL.

Velika trgovina z me-

šananim blagom.

Zmerne cene vsak dan.

SVOJO FINO OPRAVLJENO

unlijsko

BRIVNICO

priporočam vsem bratom Slovincem

JOHN HORVAT

610 Centre Ave., Chicago, Ill.

Slovenski in hrvatski časniki na razpologo.

Importiran starokraj-

ski tobak vsake vrste

Za cigarete, pipe in žvečenje

Importirane cigare in cigarete.

Vse pristno in po zmernih cenah

Vac. Kroupa,

479 W. 18th St. Chicago, Ill.

POZOR!

Mogoče kdo misli, da v Chicagi ni dobiti tačega mesa kot v stari domovini. Ampak to je zmeta!

Pri meni se dobi: domače klobase, domače suho meso, žive kokoši čiste kokoši in meso vse vrste. Cene najnižje, blago najbolje.

MIHAEL LACKOVIĆ, 376 W. 18th St., Chicago.

Slovincem in Hrvatom!

naznanjamo, da izdelujemo raznovrstne

obleke, po najnovjšem kroju. Unijsko delo; trpečno in lično V zalogi imamo tudi razne druge potrebščine; k spa.

daži v delokrog oprave — oblek. Pridite in ogledjte si našo izložbo. Z vsem spoštovanjem

GOSTILNA,

dobro] in vedno preskrbljena z najboljšimi pijačami, unijskimi smodkami in prostim prigrizkom.

Dvorane, za društvenene seje, svatbe, zabavne večere, veselice itd.

Potujoči rojaki vedno dobro došli.

Priporočam se vsem v mnogobrojen obisk

Frank Mladič

587 SO. CENTRE AVE., CHICAGO, ILL.

Vsakdo SE VESELI LEPE SLIKE

Mi vemo, da smo vstanu izdelati take slike, da jih hočete veseliti Vi in Vaši prijatelji.

je izkušen fotograf,

Sedaj smo v položaju fotografirati ob večerih, s pomočji električnih arznic z najboljšim vspehom.

391-393 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO.

TELEFON CANAL 287. USTANOVljENO 1883.

Slovinci Pozor!

Ako potrebujete obleke, klobuke, srajce, kravate, ovratnike ali druge potrebne reči za moške -- za delavnik i praznik, tedaj se oglasite pri meni, kjer lahko govorite v svojem materinem jeziku.

Čistim tudi stare obleke in izdelujem nove po najnovjši modi in nizki ceni.

JURAJ MAMEK, 581 Center Avenue, blizu 18. ul., Chicago

ZEMANOVO "GRENKO VINO",

je najboljše zdravilo svoje vrste, izvrstno sredstvo proti boleznim želodca, črev in ledvic, čisti kri in jetra. NEPRESEGLJIV LEK ZA MALOKRVNE ŽENE IN DEVOJKE.

Izdelano iz najboljšega vina in zdravilnih zelišč.

ZEMANOVA "TATRA",

želodečni grenčec. Tatra je izdelana iz zdravilnih zelišč tatranskega gorovja, zdravi živčne slabosti, podpira lahko prebavo želodčev in se je dobro obnesla proti bolestim revmatizma.

Dobiti v vseh slovanskih salunih kakor tudi pri izdelovalcu teh najboljših zdravil.

Prodaja na debelo in drobno najboljša Californijska vina.

B. ZEMAN, 777 Alport Street, Chicago, Ill.

ALOIS VANA

— izdelovatelj — sodovice, mineralne vode in raznih neopojnih pijač.

479 W. 18th St. Chicago, Ill. 82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

DR. F. J. PATERA

Ordinuje: na severozah. voglu ASHLAND IN MILWAUKEE AVE.

od 12. do 3. ure popol.; od 7. do 8. ure zvečer v pondeljkih, torkih, četrtkih in petkih. Telefon Canal 180.

Mutilated

JUNGLE

Angleški pisatelj Upton Sinclair Z avtorjevim dovoljenjem prevaja Ivan Kaker.

(Copyright, 1905, 1906, by Upton Sinclair.) (Nadaljevanje.)

Ko je oči spet odprl, je zaslišal zvončkanje bolniškega voza. Ležal je v vozu, pokrit z volneno odejo, in vozilo se je počasi sredi med nepregledno množico veselih ljudi, ki so nakupovali za božič. Spravili so ga v okrožno bolnico, kjer mu je mlad zdravnik spahnjeno roko uravnal in obezal; potem so ga umili in prenesli v veliko bolniško sobano, kjer je že ležalo v posteljah dvajset do trideset pohabljenih ali ranjenih mož.

Jurgis je prebil božič v tej bolnici, in bili so zanj najlepši prazniki, ki jih je doslej preživel v Ameriki.

Skandali so bili v tem zavodu na dnevnem redu in vsako leto so se vršile velike preiskave; ker so časopisi zdravnike dolžili, da delajo na bolnikih razne čudne, baje "znanstvene" eksperimente; toda Jurgis o tem ni vedel nič, — edino kar mu ni bilo po godu, je bilo to, da je dobival uživati konzervirano meso, ki bi ga ne dal noben človek, ki je kdaj delal v klavnicah, žreti niti svojemu psu. Jurgis je prej večkrat o tem premišljeval, kdo pač zauživa konzervirani "corned beef" in "roastbeef" iz chikaških klavnic; zdaj se mu je pa začelo jasno, — pripravljali so se torej ti "neprekosljivi" mesni izdelki v to svrhu, da jih pokupi oblasti in dobavitelji, in da jih pojedjo vojaki in mornarji, jetniki in gojenci raznih zavodov, revni sloji in delavci na železnicah.

V štirinajstih dneh je prišel Jurgis toliko k sebi, da so ga mogli odpustiti iz bolnice. Stem pa še ne rečem, da je bil spet pri polni moči in zmožen za delo, temveč le, da lahko okreva brez nadaljnje zdravniške pomoči, in da naj torej napravi prostor za drugega. Ako je bil popolnoma brez vse pomoči in čisto nezmožen za preživljenje samega sebe, je bila to okolnost, ki je predstojnika bolnice ravno tako malo brigala kot kateregakoli drugega človeka v Chicagi.

Slučajno se je poškoval na ponedeljek, na ta dan pa je plačeval stanovanje in hrano, in tako mu je preostalo le nekaj denarja. Imel je v žepu komaj petinsedemdeset centov in dobiti je še imel poldrug dolar od onega dne, na katerega je ponesrečil. Lahko bi družbo tožil za odškodnino, a tega ni vedel, in družba je umevno tudi previdno molčala in se skrbno čuvala opozoriti ga na to. Šel si je tja po denar in po svoje orodje, katero je za petdeset centov zastavil. Potem je šel na svoje prejšnje stanovanje, a gospodinja je njegovo prenočišče oddala v najem že drugemu; oglasil se je tudi v restavrantu; gospodar ga je pazno motril in stavlil nanj razna vprašanja. Ker pa je bil Jurgis najmanj za tri mesece za vsako delo nesposoben, a na hrano je hodil k njemu šele šest tednov, je lastnik restavrantu takoj sklenil, da mu ne da kredita.

Tako je prišel Jurgis spet na cesto. Nahajal se je v strašnem položaju! Mrzlo je bilo, da je skripalo, in ostra burja mu je pihala droben sneg v obraz. Suknje ni imel ni nobene strehe, kjer bi iskal zavetja, — vse njegovo premoženje pa je obstajalo le iz dveh dolarjev in petindvajset centov, — in poleg tega je natančno vedel, da nekaj mesecev ne bo zaslužil niti centa. Pri snegu sedaj tudi ni bilo nič; moral je hoditi okrog in gledati, kako so ga drugi pridno in z veseljem kidali, — njemu pa je bila leva roka trdno ob strani privezana! Niti na to ni smel računati, da bi se preživel z vsakovrstnimi malimi deli tu pa tam; nakladati ni mogel niti vozov, niti prodajati časopisov, niti prenašati ročnih kovčkov, ker se ni mogel braniti pred svojimi tekmeči. Ne da se popisati z besedo, kak smrtni strah ga je obšel, ko je na vse to pomislil! Podoben je bil ranjeni gozdni živali, tekmovali je moral v boju za obstanek z neprimerno močnejšim sovražnikom in pod silno težkimi okolščinama. Nikdo se ne boče nanj oziral radi njegove slabosti. Noben človek se ni čutil dolžnega, da bi mu v njegovi bedi pomagal in mu bo le nekoliko olajšal. Tudi če bi se vrgel na beračenje, mu ni nič koristilo, iz razlogov, ki jih je imel spoznati le še prekmalu.

V začetku ni mislil na ničesar drugega, nego kako bi se zavaroval pred strahovitim mrazom. Šel je v eno izmed onih gostilen, v katere je poprej zahajal; poklical je nekaj pijače in stal potem tresoč se pri peči, dokler ga niso napodili. Po nekem nezapisanem zakonu je dajala ena pijača gostu pravico, da je smel ostati v pivnici toliko in toliko časa; potem je moral spet nekaj piti ali pa oditi. Ker je bil Jurgis star znanec, bi smel ostati nekoliko dalje. Toda izostal je štirinajst dni in se je sedaj očitno nahajal v revščini. Naj je še tako prošil in pripovedoval o svoji nezgodi, nič mu ni pomagalo; gostilničar, ki bi ga take pripovedke ganile, bi kmalu imel na glavi vse polno "bumov" in revežev brez strehe.

Tako je torej Jurgis odšel v drugo gostilno in spet plačal nikelj. Glad ga je tako trl, da se ni mogel več upirati vabljeni, lepo dišeči pečenki, ki je stala na mizi za "free lunch", — predrznost, ki je čudovito hitro skrajšala njegovo bivanje v gostilnici! Ko so ga ven vrgli, se je napolnil v nek zloglasen lokal v "distriktu Levee", kamor je včasih zahajal s podganskookim Čehom na obisk k ženskam. Jurgis se je v svojem upanju varal, da ga bo gostilničar pustil nekaj časa "sedeti". V najmrzlejših zimskih mesecih so gostilničarji pustili včasih enega ali dva s snegom pokrita ali do kože premočena postopača sedeti pri ognju, kot nekako "vabo". Če je stopil potem notri kak delavec, ki je po storjenem dnevnem delu bil pri dobri volji, pač ni mogel gledati takega reveža in piti sam, in navadno se je pač obrnil proti njemu in mu zaklical: "Brate, kaj pa je s teboj? Saj vendar izgledaš, kakor da bi ti toča vse pobila!" In potem je oni začel pripovedovati kako žalostno zgodbo, in dobri mož je rekel: "Pij enega, to ti bo dobro delo!" Tako sta potem pila, in če je "bum" izgledal dovolj revno ali pa znal dobro "bluffati", sta pila še en kozarček, in ako se je končno celo izkazalo, da sta rojaka ali da sta delala v enem in istem mestu ali pa enako delo, potem sta se vsedla k mizi in se pogovarjala, in predno sta odšla, je bil gostilničar za en dolar bogatejši. To sicer ni bilo lepo, a radi tega se gostilničarja ni moglo grajati. Nahajal se je v istem slabem položaju kakor tovarnar, ki je prisiljen svoje izdelke ponarejati in jim dajati drugačno ime, kakor jim pa gre. Če tega ne stori on, stori to drugi; in gostilničar tiči navadno, ako ni ravno mestni odbornik, pri pivovarni v takih dolgeh, da je vsak dan v nevarnosti, da mu vse zarubijo.

Toda tisti večer so bili vsi taki "sedeži" zasedeni, in za Jurgisa ni preostal noben prostor. Tisti strašni dan je Jurgis izdal šest nikljev, samo da bi imel streho nad glavo, in potem se je ravno napravila noč, a policijske postaje se odprejo šele ob polnoči! K sreči pa je našel v zadnjem lokalnem bartenderja, ki je Jurgisa poznal in ga rad imel; ta ga je pustil dremati pri mizi dotlej, da se je gostilničar vrnil. Ko je odhajal, mu je stisnil v roke še celo nekaj drobiža, v bližnji ulici se je vršil nek verski shod s petjem in propovedmi, in na stotine revežev, brez doma se je tam zbralo radi svetlobe in gorkote.

Jurgis se je odpravil tja in opazil plakat z oznanilom, da se bo dvorana odprla ob polu osmi uri. Potem je tekkel še en blok naprej in se stisnil za trenutek v neki predveži; potem je spet stekel dlje; tako je delal, dokler ni prišla zaželjena ura. Končno je popolnoma otrpnil in si priboril vstop (ne da bi na svojo zlomljeno roko kaj pazil) in celó še prostor v bližini velike peči.

(Dalje prihodnjč.)

PETER BELOREPEC.

Napisal Ivan Molek.

Peter Belorepec si je pridobil lepo premoženje. Imel je štiri hiše z vrtovi, obilo zemlje in nekaj tisočakov v hranilnici. Vse to si je pridobil Peter na poštenu način kakor je to dandanašnji: nekoliko z delom v mladosti, potem z malo trgovino in slednjič s trgovino na debelo, pri kateri je odri svojega bližnjika, katerega je le mogel.

Zgodilo se je pa čudo... Peter Belorepec je podaril svoje tri hiše tremi neposetnikom, ki niso imeli ničesar.

"Pojdite vsak v jedno hišo in počinite tam kar se vam poljubi. Hiše so zdaj vaše; jaz imam itak dovolj," dejal jim je Peter.

Trije reveži so plašno gledali v Petra Belorepeca: Niso znali kaj bi rekli.

"Vidim, da sem vas iznenadil," omeni zadnji. "Pojdite in se posvetujte sami med sabo, kedaj da sprejmete darilo."

Reveži so se oddahnili in odšli. Dogovorili so se, da se posvetujejo takoj.

"Peter Belorepec je navadni bedak," začel je prvi. "Pomisli, zastoj nam ponuja svoje hiše — ali je kaj takega mogoče? Po moji misli zamore storiti kaj takega le človek, kateri je iztresel možgane iz svoje buče."

"To še ni vse," dodal je drugi, — "Belorepec je premeten goljuf! Oslepariti nas hoče! Morda nam dovolji, da se nastanimo v hiši, toda pozneje nas bo tirjal za najemnino, in ko ne bomo mogli plačati, nas bo pognal na cesto. O, ti lepov! Nič bi ne rekel, da me že na kak drugi način ogoljufa — ker že vsakdo goljufa! — ampak tako očitnega sleparstva še nisem doživel. Ta predrznost! Nak! raje se dam tepsti po golem hrbtu, kakor da bi sprejel Belorepčev hnavsko sleparski dar."

"Lahko je pa tudi drugače," oglasil se je tretji revež. "Peter Belorepec se je spomnil, da bo treba umreti. In Belorepec je velik grešnik. Zpomniti si to! Grešen je Peter od nog do glave, in da se očisti pred bogom, začel je svoje krivično pridobljeno premoženje deliti z reveži. Jaz pa ne maram grešnikovega daru; naj ima vse sam, za kar bo tudi sam odgovoren. V njegovi hiši bi itak ne našel sreče."

"Stvar je torej končana: Peter Belorepec naj obdrži svoje hiše."

"Belorepec je bedak!"

"Slepar!"

"Grešnik!"

In trije reveži so še tisto uro spisali in podpisali sledeči: Protest: Mi podpisani reveži nalogorneje protestiramo proti nezasišanemu činu bedaka, sleparja in grešnika Petra Belorepeca, ko se je ta predrznil, ponuditi nam svoje tri hiše zastoj. Želimo, da ta protest ponatisnejo vsi časopisi, da tako najde Peter Belorepec povsod tak odgovor, kamor bi se še obrnil s svojo neumno ponudbo. Pfej!!! —

Ko je prišel protest v javnost, nastal je šele pravi vihar. Kaj vihar — bil je tornado. Poštenu ljudje so se trkali po prsih in po čelu in sikali in pljuvali v Petra Belorepeca. Duhovniki so brali maše za njegovo pamet in voditelji političnih strank so sklicavali shode, na katerih so na dolgo in široko merili njegovo neumnost. Končno je posegla vmes tudi vlada. Prišla je namreč do strašnega spoznanja, da tak človek kot je Peter Belorepec, je nevaren javnemu miru in redu. Aretirali so ga še tisti dan; ker pa še niso imeli zakona, da bi ga za njegovo pregreho obsodili na vislice, in ker je bil Peter Belorepec — kar je bila glavna stvar — kljub svoji neumnosti bogat človek, so ga poslali samo za deset let v opazovalnico za umobolne z dostavkom, da bo pomiloščen, kadar se spametuje.

Tako se je končala slava Petra Belorepeca.

Glasovnica je ključ do socializma.

Sedaj ko se prosperiteta vrača, srečen kedor je delavec.

Če je "dinner pail" tako velikega pomena, zakaj ga tudi kapitalisti ne nosijo?

Kapitalisti in delavci, kakor se vidi, se vedno bolj združujejo; t. j. z rokami v laseh.

Nova vera — novi Bog.

(MODERNO NAZIRANJE O BOGU.)

(Nadaljevanje.)

Dokler še človek veruje, da je sveto pismo nepopačena čista resnica, dotlej bo ta knjiga imela še vedno čez njega moč in svoj odločilen vpliv v življenju. Vsa današnja civilizacija pa ni nastala iz vere, marveč je dete nevere, je posledica svobodnega mišljenja. Da prepričaš nepristranskega človeka o tem, da je sveto pismo le človeško delo, duševni proizvod ali pesniška fantazija neomikanih barbarov, ni drugega treba, nego da je čitaš. Čitaj enkrat sveto pismo tako, kakor čitaš tudi vsako drugo knjigo; razmišljaj o njem, kakor razmišljaš o vsebini katerekoli druge "nesvete" knjige; odvzemi si izpred oči mreno svete spoštljivosti, ki ti zapira jasen pogled; preženi iz srea pobožen strah; pahni s prestola svojega razuma niskotno in grdo pošast praznovrsta — in potem čitaj to "sveto pismo" z vsemi kričnimi protislovji: in čudil se boš, kako si mogel verovati le en trenutek, da bi neskončno modro, dobrotljivo in čisto bitje sklatilo skupaj toliko neumnosti! —

Naši predniki pa si niso ustvarjali le bogov, fabricirali so tudi hudiče. Ti ubogi belcebubi navadno niso bili nič drugega nego bivši bogovi nižje vrste (angelji), ki so pri najvišji oblasti padli v nemilost. Eni so se spuntali, drugi so bili zasačeni, da so ljubkovali in uživali prepovedan sad s soprogo najvišjega boga. Po navadi so vsi ti zloději s človekom sočustvovali, in iznenadi nas, ko izvem, da se skoro v vseh bogoslovjih, bajeslovjih in verah opisujejo peklenščeki kot veliko bolj človeški, ljudem mnogo prijaznejši in bolj naklonjeni, nego neskončno usmiljeni in dobrotljivi "Oče" in najvišji bog dotičnega verstva ali naboženstva. Ali se je kdaj slišalo že o satanu, da bi zapovedal vojskovodji in svojemu privržencu, da naj pomori majhne otroke? Taka okrutna grozodejstva odredijo navadno le neskončno dobrotljivi bogovi. Kuge in boleznice pošiljajo le posebno usmiljeni bogovi. Strašne lakote, tekem katerih umirajoči otročički zama vlečejo na materinih prsih, povzročijo navadno le "bog ljubezni".

(Dalje prih.)

Noben vrag še ni bil kdaj obdolžen tako satana lopovščin!

Eden izmed onih bogov je utopil pred davno časom, kakor nam pripoveduje sveto pismo, vesoljni svet, razum osem oseb. Vse ostalo, mlado in staro, lepo in grdo, zdravo in bolno, vse, vse, je pogoltno neskončna voda. Ta dogodek, — pač najstrašnejša žalost, ki jo je kdaj zasnovala fantazija pesnikova, — pa ni morda delo hudičeve, marveč človeškega boga, katerega še do danes danke ogromno število človeštva v svoji neveri slavljajo in molijo. — Kako bi se pa hudobea radi tvojega dejanja klelo in čezenj zabavljalo!... Neki rok ravnoistega boga je ujetega kralja razsekalo kosce v navzočnosti vsega ljudstva. Ali se je kdaj slišalo tako barbarstvo od najzadnjega zlodēja?

O nekem drugem bogu se nadalje pripoveduje, da je dal glede suženjstva sledeče postave: "Akupiš hebrejskega (judovskega) hlapca, naj ti šest let, in v sedmem naj bo prost, brez vsake kupnine. Če pa je prišel k tebi prostovoljno, la tudi prostovoljno odide, kadar hoče; je li bil suženj, sme njegova žena oditi z njim. Ako pa mu dal ženo gospodar in je rodila sinove in hčere, po naj bodo žena in otroci v lasti gospodarjevi, hlapca pa naj odide sam. In če hlapec reče: Jaz ljubim svojega gospoda, svojo ženo in svoje otroke, ne biti svoboden, — potem ga naj gospodar odvede pred sodnika, naj ga sam pripelje k vratom ali prag; in njegov gospodar naj mu prevrta uh svedom, in naj ostane suženj za vedno."

Glasm te postave se je dala možu prostost pod pogojem, če zapusti ženo in otroke! Ali je bil kak peklenšček kdaj soprogu in očetu tako ljub in brezsrčen pogoj? Kdo je še v stanu takega b moliti? Kdo more pasti na kolena pred tako zver poštastjo?

Skoro vsak bog je dalje grozil, da bo izvedel duše svojih sovražnikov večnim mukam. Ali je hudobea svojim žrtvam kdaj kaj takega grozil!

Mutilated